

Hållbar möbelförsörjning.

Bilder från Addas
inspirationsföreläsning.

Hållbarhetskrav

i ramavtalen

Agenda 2030-analys

GLOBALA MÅLEN
för hållbar utveckling

<https://www.adda.se/hallbarhet>

1. Barns rätt i upphandling
2. Arbetsrättsliga villkor enligt kollektivavtal
3. Arbetsmiljö
4. Sysselsättningsfrämjande åtgärder
5. Lika rättigheter och möjligheter
6. Tillgänglighet och samtliga användares behov

7. Hållbara leveranskedjor
8. Hållbara investeringar

9. Cirkulär ekonomi
10. Klimatpåverkan
11. Naturresurser, biologisk mångfald och ekosystem
12. Miljö- och hälsoskadliga ämnen
13. Systematiskt miljöarbete
14. Djuromsorg

15. Ekonomisk brottslighet

Sociala frågor med fokus på situationen i Sverige, även om barns rätt i upphandling fungerar som ett paraply för alla frågor

Internationella frågor som spänner över alla fyra delar av UN Global Compact

Miljöfrågor, som tas i beaktande ur ett livscykelperspektiv, och djuromsorg

Frågor med fokus på samhällspåverkan

adda
Inköpscentral

Agenda 2030

Avtalen **syftar** till

Ställda krav och villkor i avtalen
bidrar även till

Skola & förskola

Kontor & omsorg

Återbruk

Hållbarhetssammanställningar

Hållbarhet och globala mål

Inköpscentralen arbetar för att skapa en hållbar, inkluderande och rättvis utveckling i linje med Agenda 2030. Här hittar du en sammanställning av de hållbarhetskrav och villkor som har ställts i upphandlingen samt av de globala mål som avtalet bidrar till att uppnå.

Ramavtalet bidrar främst till att uppnå mål 12 och 13 i Agenda 2030, då det syftar till att skapa förutsättningar att införa cirkulära möbelflöden och därmed minska resursförbrukningen och klimatpåverkan från offentlig sektor. Krav och villkor i upphandlingen bidrar även till att uppnå mål 3, 6, 7, 8, 10, 14 och 15. Vi ställer produktrelaterade kemikaliekrav med särskilt fokus på produkter som är avsedda för barn. Förutom den stora miljönyttan med avtalet främjar det även sociala hållbarhetsnyttor såsom arbetsrättsliga villkor, säker arbetsmiljö, sysselsättningsfrämjande åtgärder och ökad tillgänglighet.

Klicka på dokumentet nedan för att läsa hela hållbarhetssammanställningen.

[Hållbarhetssammanställning möbler återbruk.220629.pdf \(1238 kB, nytt fönster\)](#)

Globala mål

adda
Inköpscentral
Ett företag inom SKR

HÅLLBARHET

Detta är en sammanställning av de hållbarhetskrav och villkor som har ställts i upphandlingen av:

Möbler återbruk

Nivå av hållbarhet

Hållbarhetskrav

Hållbart ramavtal

Hållbart alternativ

Ramavtalet är hållbart och bidrar till att minska resursförbrukningen.

Delområden

- A - Försäljning/uthyrning/närliggande tjänster
- B1 - Möbelenovering (befintliga möbler)
- B2 - Möbelpetsning (befintliga möbler)
- C - Projektledning och inredningstjänster
- D - It-plattform för cirkulär mobiltjänst

adda
Inköpscentral
Ett företag inom SKR

HÅLLBARHET

Detta är en sammanställning av de hållbarhetskrav och villkor som har ställts i upphandlingen av:

Möbler för skola och förskola 2020

Nivå av hållbarhet

Hållbarhetskrav

Hållbart ramavtal

Hållbart alternativ

Avtalet erbjuder ett brett utbud av möbler med hög nivå av miljömässig och social hållbarhet, minst i nivå med Upphandlingsmyndighetens möbelkriterier som har stort fokus på giftfri miljö där barn vistas. Särskilt hållbara produkter³ synliggörs i prislistor och i den digitala möbelkatalogen genom olika symboler eller färgmarkeringar så att ni som kund kan göra ett aktivt val.

Ramavtalet omfattar följande delområden:

- C) Vård och omvårdnad
- D) Kontor och utbildningslokaler
- E) Lobby
- F) Gardiner solskydd
- G) Boende och bostäder
- H) Arbetsstolar

adda
Inköpscentral
Ett företag inom SKR

HÅLLBARHET

Detta är en sammanställning av de hållbarhetskrav och villkor som har ställts i upphandlingen av:

Möbler för skola och förskola 2020

Nivå av hållbarhet

Hållbarhetskrav Ja Nej

Hållbart ramavtal¹ Ja Nej

Hållbart alternativ² Ja Nej

Avtalet erbjuder ett brett utbud av möbler med hög nivå av miljömässig och social hållbarhet, minst i nivå med Upphandlingsmyndighetens möbelkriterier som har stort fokus på giftfri miljö där barn vistas. Särskilt hållbara produkter³ synliggörs i prislistor och i den digitala möbelkatalogen genom olika symboler eller färgmarkeringar så att ni som kund kan göra ett aktivt val.

2022-07-05
1 (29)

Mallar

Återbruk

Skola & förskola Kontor & omsorg

adda
Inköpscentral
Ett företag inom SKR

Hållbarhetsnivå spets MÅ

HÅLLBARHETSINIVÅ SPETS

2022-05-03
1 (2)

Ställa utökade hållbarhetskrav i avrop från delområde B1 och B2

Nivå material och kemiska produkter som tillsetts i renoveringsuffe ska minst uppfylla nivå spets i sitt i. Relevant kravnivå anges i

h dokumentation

utan nedan om tation ska bifogas er utökad ing uppfylls

Ställa produktkrav i avrop från delområde A

Leverantören ansvarar för att produkter som säljs eller hyrs ut genom ramavtalet uppfyller gällande lagstiftning. Beställare har möjlighet, men ingen skyldighet, att begära dokumentation från leverantören som styrker att produktrelaterade krav och villkor uppfylls.

Beställare kan även begära att specifika krav enligt standarder, provningsmetoder, märkningar eller hållbarhetsnivå spets uppfylls och, vid behov, begära dokumentation som styrker att dessa krav uppfylls.

Använd denna mall som stöd vid begäran av önskad kravnivå och dokumentation när ni gör er beställning.

Dokumentation avseende lagkrav

Kryssa i ruta nedan om leverantör ska inkomma med dokumentation

CE-märkning: om offererade möbler innehåller motorer och/eller andra elektriska installationer som ska vara CE-märkta enligt Maskindirektivet eller Lågspänningsdirektivet ska leverantören inkomma med dokumentation som styrker att CE-märkning finns.	☐
Kemikalielagstiftning: leverantören ska inkomma med en försäkran om att gällande lagstiftning enligt REACH-förordningen, RoHS-direktivet, POPs-förordningen och biocidförordningen som är relevanta för den offererade produkten uppfylls.	☐

Tekniska krav

Benämning på standard eller provningsmetod	Tillämpliga detaljer i standard eller provningsmetod (t ex hela eller specifika delar)	Kryssa i ruta nedan om det är tillräckligt att leverantör bekräftar att standard/ provningsmetod uppfylls	Kryssa i rutan nedan om dokumentation ska bifogas som styrker att efterfrågade standard/provningsmetod uppfylls
Text brandklassning	EN 13501-1	☐	☐
		☐	☐
		☐	☐
		☐	☐
		☐	☐
		☐	☐

adda.se/inkopscentral

adda
Inköpscentral
Ett företag inom SKR

Hållbarhetsintyg KO, nivå hög

HÅLLBARHETSINTYG NIVÅ HÖG

Produktnamn	Klicka här för att ange text.
Produktserie	Klicka här för att ange text.
Anbudsgivare/ramavtalsleverantör	Klicka här för att ange text.
Tillverkare	Klicka här för att ange text.
Anbudsgivarens/leverantörens artikelnummer	Klicka här för att ange text.
Tillverkarens artikelnummer	Klicka här för att ange text.
Typfallsprodukt ☐ eller Övrigt sortiment ☐	Om typfallsprodukt, ange typfallsnummer C xxx eller H xxx

Frivillig information

Innehåll av återvinningsbart material i produkten	ange andel återvinningsbart material	
Innehåll av återvunnet och/eller förnybart material i produkten vikt% för hela produkten	trämaterial	ange andel återvunnet trämaterial
	textilmaterial	ange andel återvunnet textilmaterial
	plast och gummimaterial	ange andel återvunnen plast och gummimaterial
	stoppningsmaterial	ange andel återvunnet stoppningsmaterial

PLATS FÖR PRODUKTBILD

H = hållbarhetskrav

Hållbarhetskrav & villkor (nyproduktion)

Hög nivå av miljömässig & social hållbarhet - UHM:s kriterier

Produktrelaterade krav

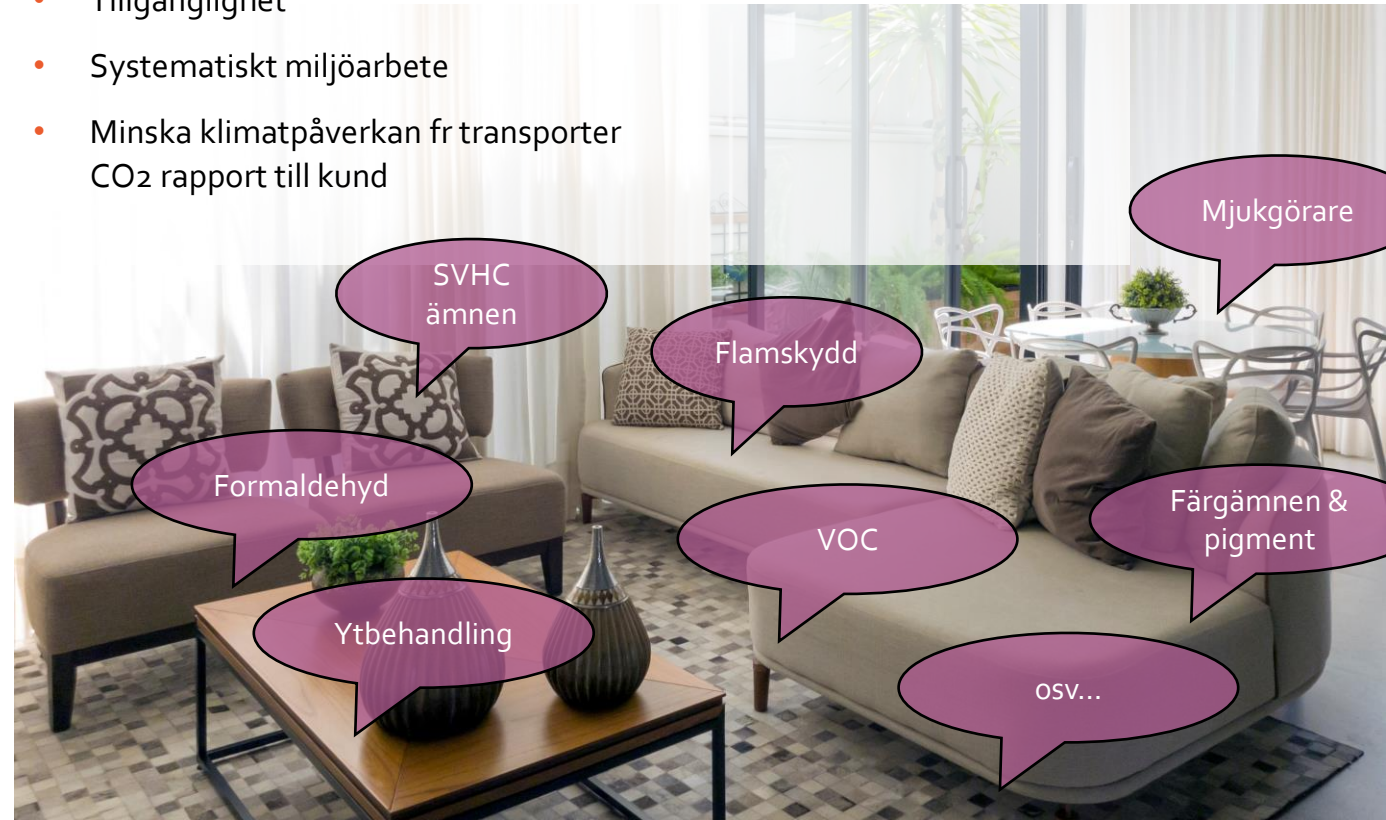
- Kemikaliekrav som främjar giftfria cirkulära kretslopp (mall)
- Kvalitets- & funktionskrav för längre livslängd;
 - garanti minst 5 år, kan kravställa högre i FKU
 - reparation på plats eller utbyte utan kostnad
 - reservdelar ska finnas tillgängliga i 5 år efter leveransdag
 - anvisningar för demontering och utbyte av delar (lev. fick mervärde inom vissa omr. i upphandlingen)
- Fler miljömärka typfall under avtalstiden. Kundstatistik miljömärkta produkter
- Fler klimatberäknade typfall under avtalstiden
- Hållbara alternativ synliggörs i prislister & möbelkatalog

Krav på leverantören

- Hållbara leveranskedjor
- Tillgänglighet
- Systematiskt miljöarbete
- Minska klimatpåverkan fr transporter
CO2 rapport till kund

Kan ställa högre krav i FKU

Hållbarhetskrav & villkor (återbruk)

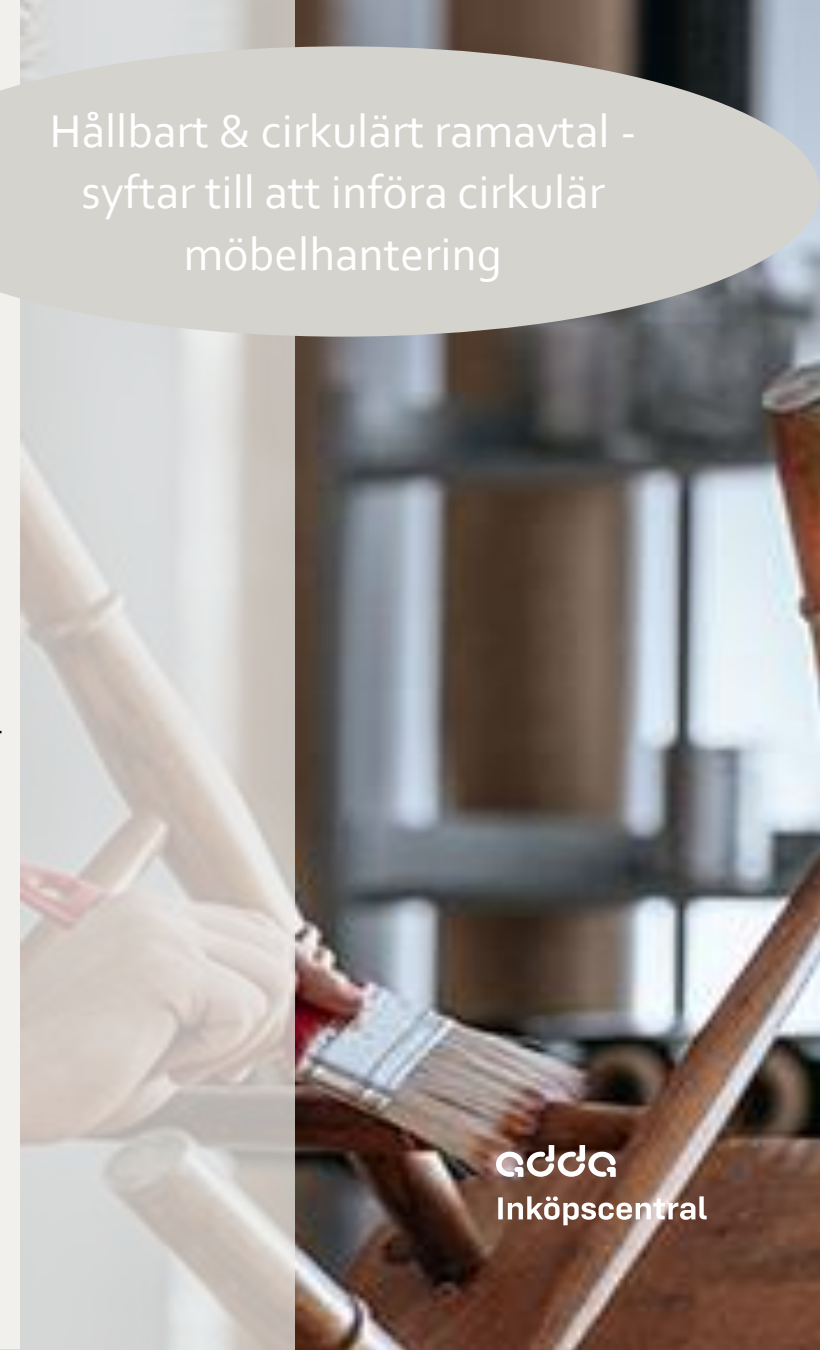
Hållbart & cirkulärt ramavtal -
syftar till att införa cirkulär
möbelhantering

Produktrelaterade krav

- Nytt material – samma krav som för nyproduktion (A, B)
- Info om "ursprungsmöbeln" (mall)
- Tvättkemikalier vid möbeltvätt enl. UHM (A, B)
- Minimera materialspill vid renovering (B)
- Garanti
 - Krav minst 2 år (el 1år)
 - Erbjuds ytterligare 3år (ej el)
 - Krav 3 år på tjänst
 - Krav 2 år på nytt material
- Möjligt kravställa innehåll av återvunnet material, demonterbarhet, id-märkning i FKU (A)
- Re-design, dvs tillvarata delar för att producera nytt (B1)
- Kunna ge information om uttjänt textil (A, B)
- CO2-statistik från it-plattform (D)

Krav på leverantören

- Arbetsrättsliga villkor (A, B)
- Sysselsättning (C, D)
- Tillgänglighetsanpassning (A, B, C)
- Systematiskt miljöarbete (A, B, C, D)
- Minska klimatpåverkan fr transporter (A, B)
- Anpassningsförmåga till cirkulär omställning (C)

Inköpscentral

Hållbarhetsintyg med produktrelaterade krav

Om ramavtalet Nyttor Så avropar och beställer du

Stöddokument

Här hittar du avropsvägledning, mallar och andra dokument som stöd vid avrop.

Bilagor

- [Avropsvägledning möbler för kontor och omsorg 2021 version 230307.pdf](#) (pdf-dokument, 608 kB, nytt fönster)
- [Allmänna kontraktsvillkor FKU.docx](#) (word-dokument, 36 kB, nytt fönster)
- [Avtalen i korthet.pdf](#) (pdf-dokument, 1,6 MB, nytt fönster)
- [MALL förnyad konkurrensutsättning Möbler.docx](#) (word-dokument, 88 kB, nytt fönster)
- [Antagna leverantörer per län, avtalsområde och rabatt version 2023-03-21.xlsx](#) (excel-dokument, 77 kB, nytt fönster)
- [E-handel beställarens uppgifter \(KO\).docx](#) (word-dokument, 56 kB, nytt fönster)
- [E-handel leverantörens uppgifter.docx](#) (word-dokument, 57 kB, nytt fönster)
- [Kontraktsvillkor SFN.docx](#) (word-dokument, 33 kB, nytt fönster)
- [Hur du navigerar i prisbilagorna för standardsortiment Kontor Omsorg.pdf](#) (pdf-dokument, 335 kB, nytt fönster)
- [Avtalskort Möbler kontor och omsorg 2021.pdf](#) (pdf-dokument, 171 kB, nytt fönster)
- [Vägledning produktrelaterade hållbarhetskrav 230306.pdf](#) (pdf-dokument, 89 kB, nytt fönster)
- [Hållbarhetsintyg nivå bas KO.docx](#) (word-dokument, 172 kB, nytt fönster)
- [Hållbarhetsintyg nivå hög KO.docx](#) (word-dokument, 179 kB, nytt fönster)
- [Hållbarhetsintyg nivå spets KO.docx](#) (word-dokument, 190 kB, nytt fönster)
- [Lista kemiska ämnen KO.xlsx](#) (excel-dokument, 37 kB, nytt fönster)

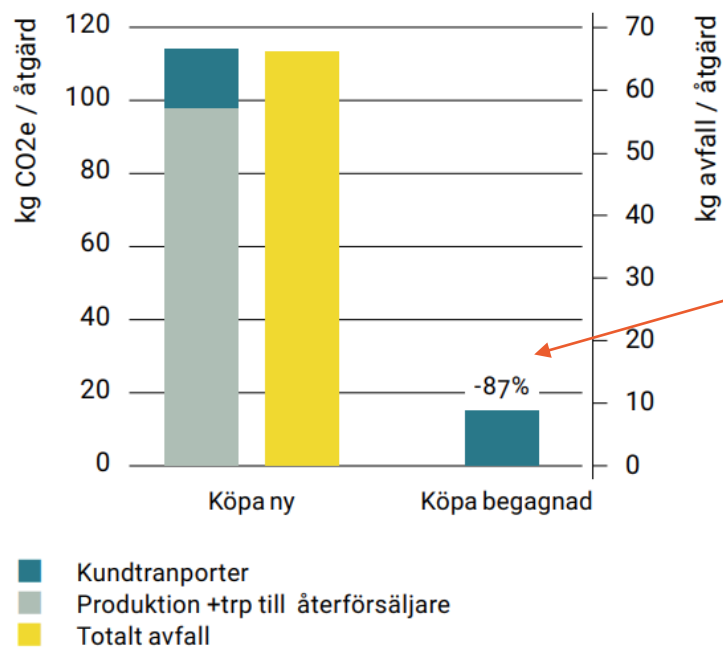

Hållbar möbelförsörjning

tips & rekommendationer

Cirkulär ekonomi och klimatpåverkan

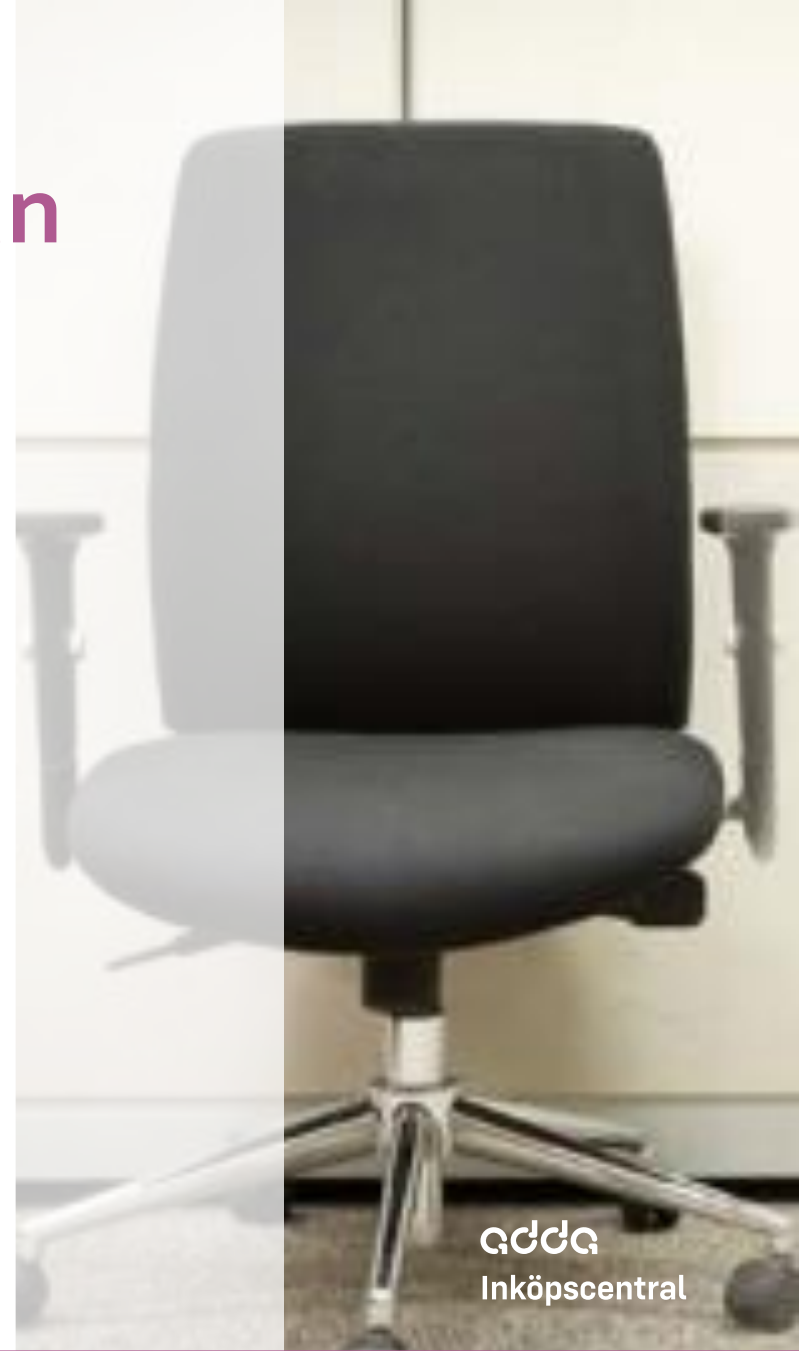
4.2 Skrivbordsstol

CO2 besparing
1 ny skrivbordsstol = 7 begagnade (-87%)

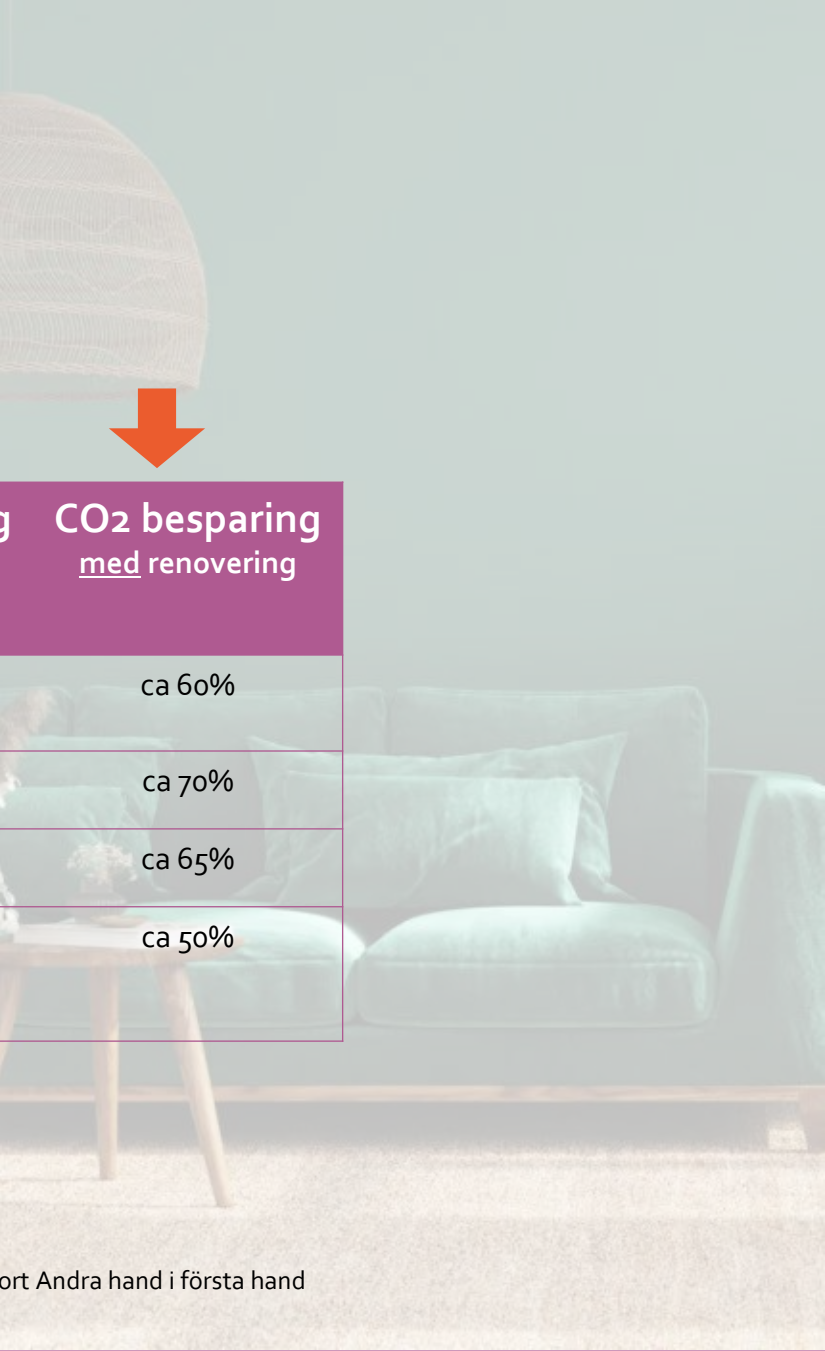
Figur 20. Kombinerat diagram för både klimatpåverkan och resursförbrukning kopplat till produktgrupp 4.2 Skrivbordsstol

Källa: Naturskyddsföreningens rapport Bästa boendet 2023

CO2 besparing

Mellan 65-85%

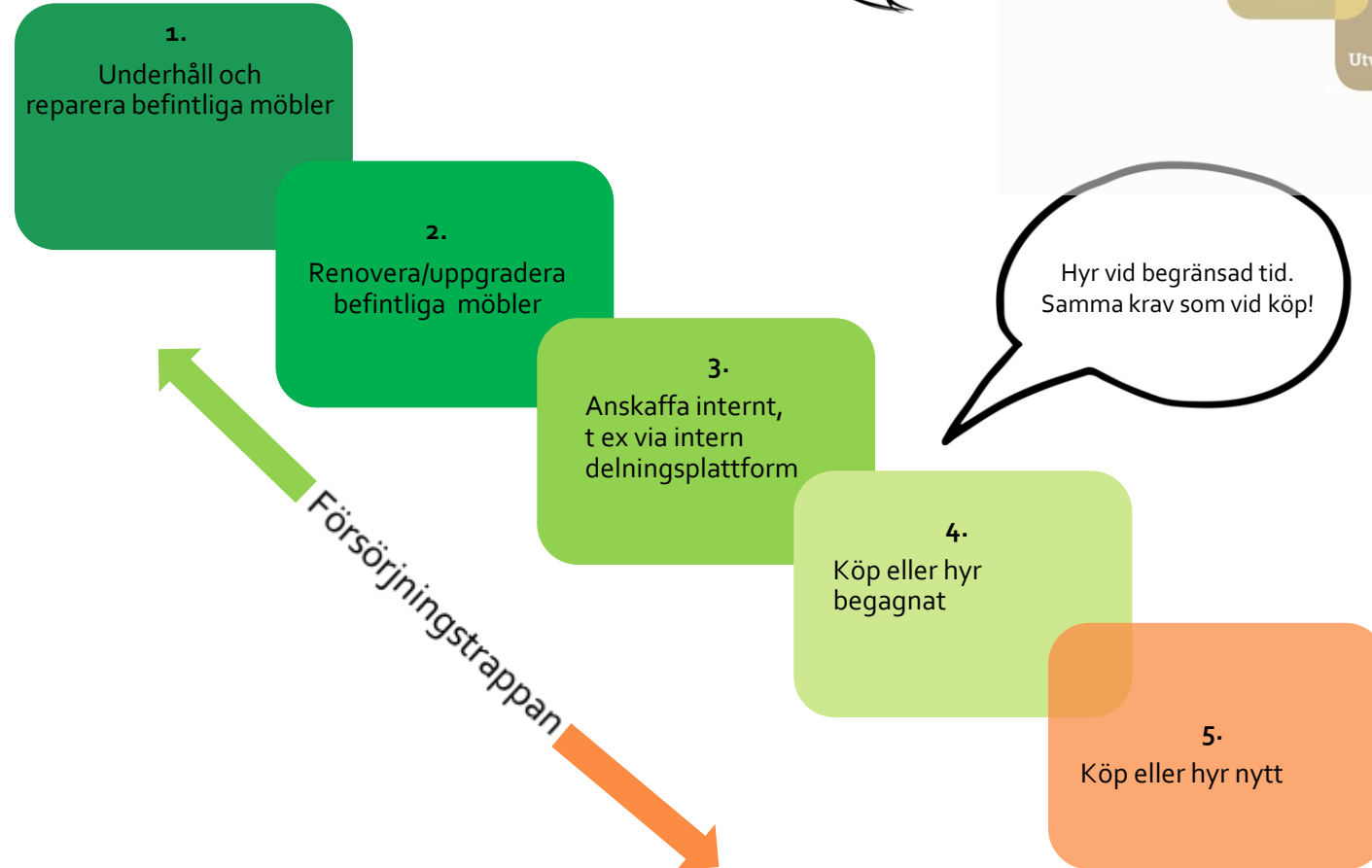
	Nyttillverkad kg CO2e	Begagnad <u>utan</u> renovering kg CO2e	Begagnad <u>med</u> renovering kg CO2e	CO2 besparing <u>utan</u> renovering	CO2 besparing <u>med</u> renovering
Köksskåp & bänkskiva	274	21	102 (köpa nya luckor) 8 (måla om bef. luckor)	ca 90%	ca 60%
Matgrupp	145	16	45 (måla + klä om)	ca 90%	ca 70%
Soffa	294	47	108 (klä om)	ca 85%	ca 65%
Säng	282	43	146 (beg resårbotten + ny bäddmadrass) 8 (tvätta bäddmadrass)	ca 85%	ca 50%

Källa: Naturskyddsföreningens rapport Andra hand i första hand

Försörjningstrappan

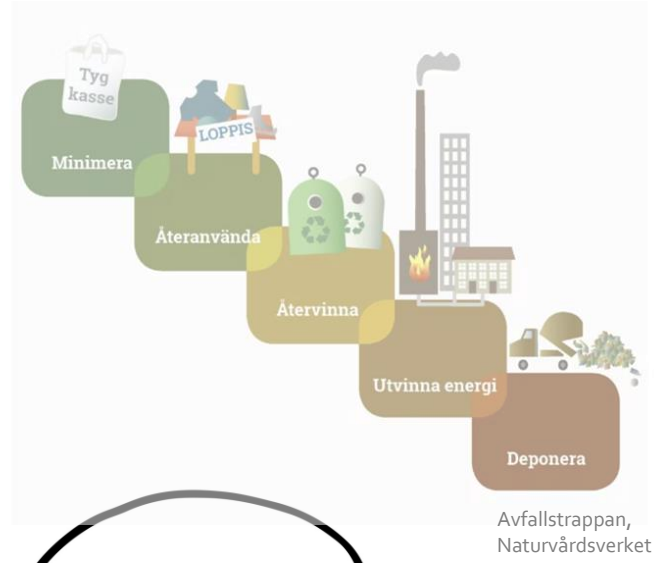
Prioritering vid behov av möbler

Tydliga mål i inredningsprojekt t ex $\geq 50\%$ återbruk

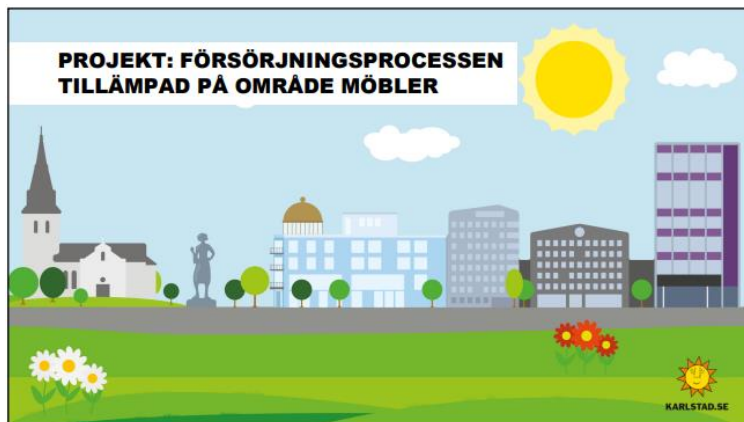
Hyr vid begränsad tid. Samma krav som vid köp!

Hållbara alternativ!

bestäm om produkter/tjänster bör upphandlas internt, i samverkan med närliggande myndigheter eller använd t ex Addas ramavtal

Karlstad – hållbar möbelförsörjning

Vad har vi gjort och varför

Tvärfunktionellt projekt för mer hållbar möbelförsörjning
Möbler är stora utgiftsposter, hög miljöpåverkan och inköpsprocessen behövde bli mer flexibel

Bidrar till kommunens mål - lägre miljöpåverkan, socialt ansvarsfullt
Utnyttja resurser effektivt (möbler, tid, pengar)

Lärdomar

Tvärfunktionellt ger en bred förankring
Långsiktigt arbete – resurser och finansiell planering
Påverkar budgetarbetet långt tidigare (t ex från linjärt till cirkulärt)
Modellen kan användas på flera områden

SAMMANFATTNING AV SLUTSATSERNA I FÖRSÖRJNINGSTRATEGIN

Hanteras med interna resurser

- Projektledning, omställningsledning
- Löpande reparationer (delvis)
- Större renoveringsprojekt (delvis)
- Lagerhållning
- Inventering
- Digital plattform för intern cirkulering av möbler
- Bortskänksystem
- Kassering
- Transporter internt

Tjänster via externa leverantörer

- Design och inredningsarkitekt-tjänster
- Ergonom (via företagshälsovården)
- Löpande reparationer (delvis)
- Större renoveringsprojekt (delvis)
- Möbeltapetsning
- Hyra av möbler
- Bedömning/värdering av möbler
- Transporter vid nyinköp

KARLSTAD.SE

PRIORITERINGSORDNINGEN

Prioriteringsordning ger vägledning när behov av möbler uppstår:

1. Använd befintliga möbler
2. Anskaffa möbler internt från SolaTage
3. Hyr eller köp begagnade möbler
4. Hyr eller köp nya möbler

Hyr i stället för köp om möblerna bara behövs en begränsad tid, och glöm inte att ställa miljökrav även på hyrda möbler.

Finns det möbler som inte lämpar sig för återbruk?

- Begagnade möbler kan innebära risker beroende på material, vilken användning de haft och var de har förvarats
- Tänk på känsliga grupper, t ex barn
- Byt ut riskmaterial, t ex textil & stoppning
- Ställ motsvarande krav på renoveringstjänsten (som för nytt)
- Håll utkik efter olika hållbarhetsmärkningar på ursprungsmöbeln

Exempel före/efter från några av våra kunder

Tibro kommun, skola (pågående)

Jönköpings kommun, Elmiamässan

Härryda kommun, förskola

VGR, Älvsborgs sjukhus

"Vi trodde inte vi hade så mycket inredning som kunde tas om hand"

"Vi har försökt själva tidigare, men har inte haft tillräcklig kunskap, resurser och rutiner"

"Vi såg större potential än vad vi trodde. Kunskap kring gestaltning är viktig för slutresultatet"

Projektledare Södra Älvsborgs sjukhus

"Hållbarhetsargumenten är starka. De miljömässiga och ekonomiska är självklara och vi känner stolthet att använt våra resurser effektivt eftersom vi är skattefinansierade"

Projektledare leverantörerna

"Efter går det inte att se skillnaden på de återbrukade och de nya möblerna"

"Krav – de nya och återbrukade följa samma höga miljökrav, hålla över tid"

"Började med inventering och bedömning. 600 av 900 möbler var lämpliga"

adda
Inköpscentral

Symboler för hållbara alternativ

Vid köp av nyproducerade produkter

2024-02-29

Symboler – hos oss och i vissa prislister hos leverantörerna

Hållbara val i digitala katalogen-filter och sökbart

Typ 1 Miljömärkt produkt, t ex Svanen, Möbelfakta, EU Ecolabel

Hållbarhetsmärkt beståndsdel eller produkt, t ex FSC märkt träråvara eller OEKO-TEX märkt textil

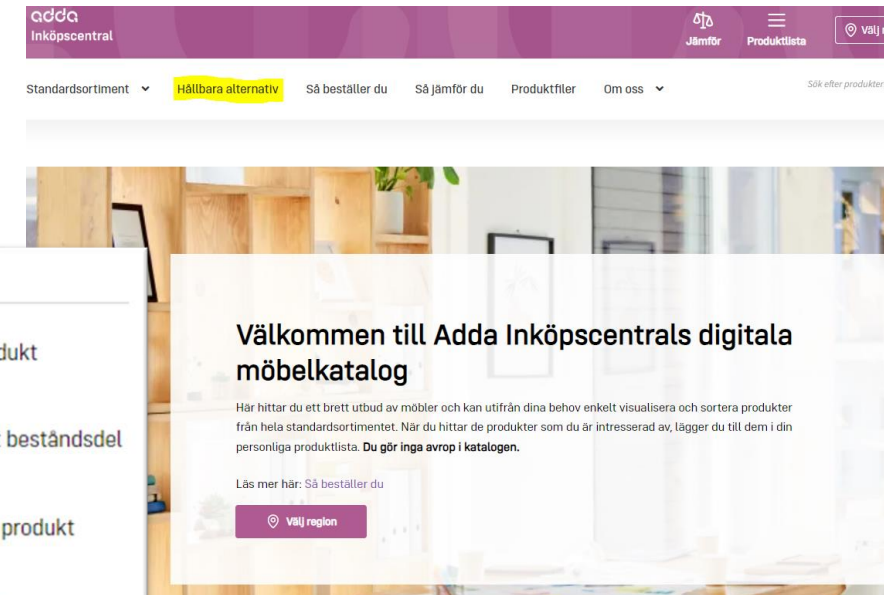
Klimatberäknad produkt, framtagen EPD

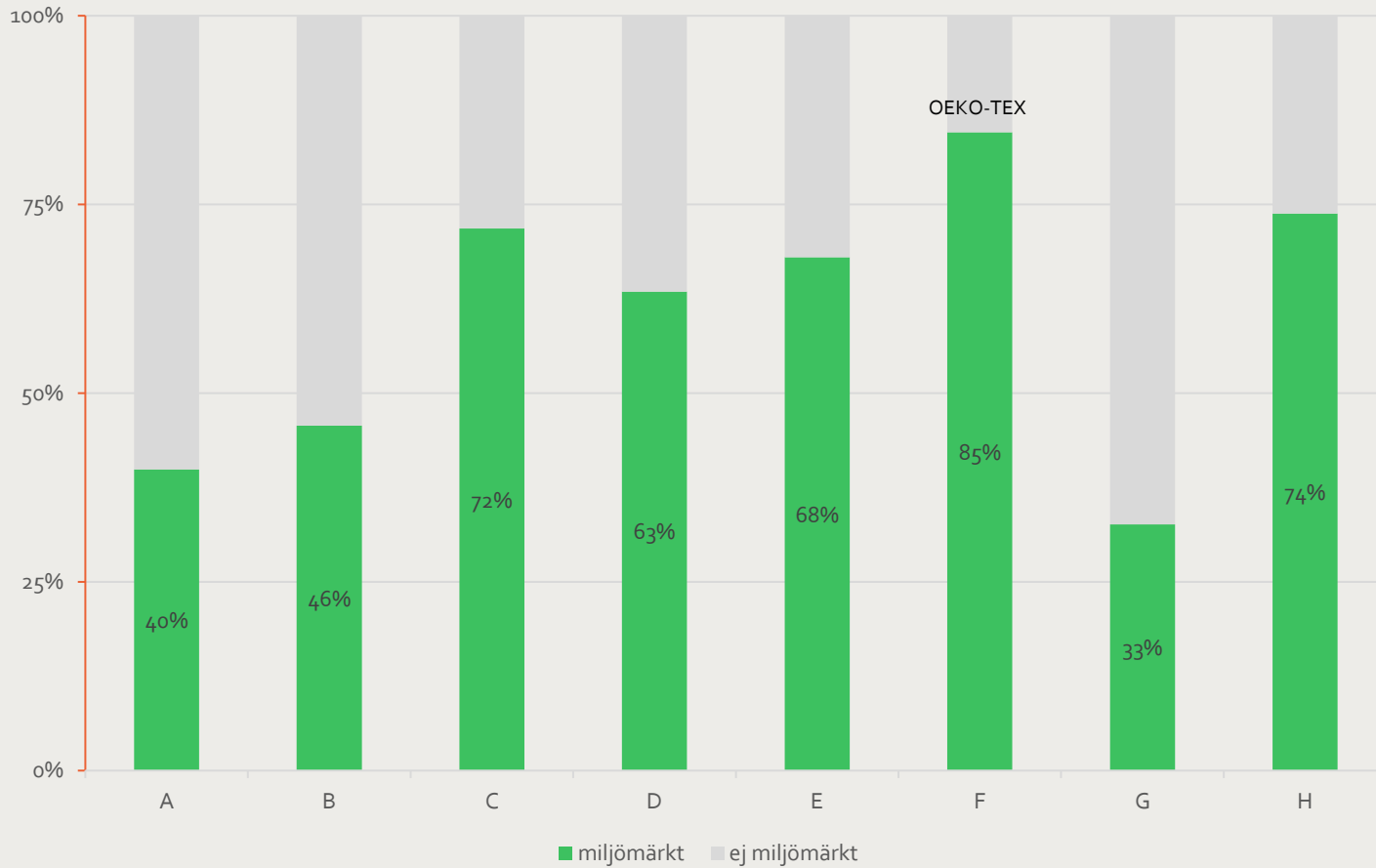
Produkt med helt eller delvis återvunnet eller förnybart material (andel ska framgå)

Demonterbar produkt, t ex möjliggöra återbruk/reservdelar och/eller materialåtervinning

Andel miljömärkta typfall per delområde, per 1/3 2024.

Finns det frågor?

Tack från oss på Adda Inköpscentral!

Caroline Tottie

Kategoriansvarig Kontor

caroline.tottie@adda.se

Peo Bengtsson

Regionalt inköpsstöd

peo.bengtsson@adda.se